

קרוב אליך

עבודת ה' ברוח חסידית

העצום ואנחנו דומים יותר משחשבנו

”בארץ קיים חריטת המבנה של עצים שמתחדשים גם אחרי כריחה ושריפה”

לאיון עם גנן חסידו

תחושה אחת פשוטה שתגרום לי לשמוח רגעים של אור, עודד מזרחי

כל הפוליטיקאים בני נביאים התבוננות, הרב עדין שטיינזלץ

תמשיך בלי להבין שיחת חברים עם מיכי יוספי

מתאמנות למימוש הודיה עמור

עץ האורן מרחוב אליעזר הלוי התועדות עם הרב איל ורד

חגיגה הזויה ולא פוטוגנית רבקה וולקר

ההשקעה הנדל"נית של תשפ"א

חברת ניהול אמיה ומוכרת

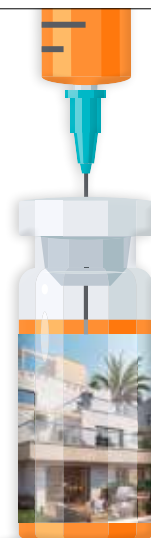
מחיר מיוחד של קבוצת רכישה

שכונה חדשה לצד העיר קרית גת

קהילה צעירה ומתגבשת

הכינו את המדפים

כל הספרים שתשמחו להכניס הביתה
במחירים שאסור לפספס

סטים
במחירים
מיוחדים

3 ספרים ב-
200

4 ספרים ב-
100

3 ספרים ב-
100

החל מ-
10
₪

אשתך & more

*יהדות *עיון *פרשת שבוע *אמונה *זוגיות *ילדים *לימוד *חינוך

שירות לקוחות 02-6427117 | חפשו בגוגל "חדש הספר היהודי"

הפלאו ראדולו הוא, שכשמרכינים את הראש,
הוא האדיר הנה פשוט חולל אתינו, ואלי אביב
אנרגיה כלל אפשר אחר כך שוב להרים את
הראש.

תוריד ת'ראש

שעדיין לא הגיע, התווך הזה שבין שתי התקופות, הוא זמן המשבר. לכן מושב הלידה נקרא משבר. ימי ההריון שהיו מבורכים הסתיימו, והחיים האוטונומיים של התינוק, החיים שאחרי יציאתו לאוויר העולם, טרם הגיעו. שלב הביניים הזה, בין הסיום של מה שהיה לבין העניין החדש שצריך להופיע, נקרא משבר.

בקשר לסיפור של רבי עקיבא מאוד מעניינת העובדה, שגם גלי הים הגבוהים נקראים משבר, כמו: "כָּל מְשָׁרְרֵי וְגִלְיָד עָלֵי עֲבָרֵי". רבי עקיבא מלמד אותנו את דרך ההתמודדות עם משברים. או לפי הנוסח של רבן גמליאל, איך המשבר 'העלה אותך' ורומם אותך למקום החדש. רבן גמליאל לא רק רצה לדעת מה 'הציל' את רבי עקיבא, אלא מה העלה אותו למעלה. הוא שאל כך מתוך הבנה שהמשברים הם אלו שבאמת מעלים אותנו כיתה.

רבי עקיבא ענה לו: "וכל גל וגל שבא, נענעתי לו בראשי". הדרך לצמיחה לא עוברת דרך מאבק בגלים ובמשברים. כשאני מתמודד מול בעיות שיש לי כוח מולן, אני יכול לעמוד בזקיפות קומה ולהשיב מלחמה. אבל אם מגיעים זמנים שאין לי כוחות, אני צריך לדעת, על פי הדרכתו של רבי עקיבא, שההתמודדות הכי ראויה היא להרכין את הראש. כאשר המציאות הזמנית שבאה מול האדם נראית לו בלתי אפשרית להתמודדות, הסוד הגדול של רבי עקיבא אומר לו להרכין ראש.

הפלא הגדול הוא, שכשמרכינים את הראש, הגל האדיר הזה פשוט חולף מעלנו, ובלי לבזבז אנרגיה כלל אפשר אחר כך שוב להרים את הראש. לפעמים אין זמן, ומיד אחר כך לוקחים נשימה עמוקה לקראת הגל הבא, שבו שוב צריך להרכין את הראש, אבל כשכל הזמן אנו חמושים בידיעה שהחוויה הזאת היא זמנית וחולפת, יש כוח להחזיק מעמד. כשהגל, המשבר, עובר סופית, אנחנו מגלים שצמחנו ממנו, והוא בעצם ממש העלה אותנו. לחיים!

שלום חברים! לכבוד ט"ו בשבט, שיחול בשבוע הבא, אני רוצה לברך אתכם בראש השנה שמח! ראש השנה לאילנות, שהוא ראש השנה גם בשבילנו - "כי האדם עץ השדה". כל אחד מאתנו מחפש במהלך השנה תאריכים מתאימים כדי להתחיל מחדש. לפעמים זה יהיה שבוע חדש, לפעמים חודש חדש, והאמת היא שגם כל שעה במהלך היום היא הזדמנות להתחיל מחדש. אז אם אתם מחפשים תאריך טוב כדי לצאת קדימה לדרך חדשה, ולהחליט שמעכשיו מתחילים מחדש, ט"ו בשבט הוא יום מומלץ מאוד להתחדשות.

בחזרה למישור

אחרי שזוכים בסייעתא דשמיא לצאת לדרך חדשה, אם זה בתחום של לימוד יומי קדוש - דף יומי או משנה יומית, או אם זה בעניין אחר, יש צורך לעודד יותר את היכולת להתמיד. בעניין לימוד תורה, רבי נחמן ממליץ בחום, שכאשר בן אדם נתקל בקושי מסוים בלימוד, שלא יתעכב עליו יותר מדי. הוא אומר שהרבה אנשים נוטשים את הלימוד לגמרי, רק בגלל שהם מגיעים למקום שבו יש מורכבות וקושי, שלא לפי היכולת שלהם, ואז הם נתקעים סופית.

הרבה אנשים מתוסכלים כשהם לא מבינים כל דבר, הם נעצרים באותו מקום, ובסוף הם נוטשים כליל את הלימוד. הרכבת של השיעור היומי התקדמה הלאה, הדפים המשיכו לנוע, והיהודי המתעכב, מתיאש מלעלות עליה בחזרה. רבי נחמן אומר במילים מאוד ברורות, שדווקא במקרים כאלו צריך פשוט לקרוא את הטקסט, גם בלי להבין אותו עד הסוף, וככה להמשיך הלאה.

יש תועלת כבירה בכך שאדם ממשיך להתקדם, עד שהוא חוזר אל שטח מישורי שהתנועה בו אפשרית מבחינתו. בוודאי ובוודאי, הלימוד בלי להבין חלק מסוים הוא לאין ערוך גבוה וחשוב מאשר חס ושלום עזיבת הלימוד לחלוטין. חייבים לעקוף את הסיטואציה הזאת שגורמת לאנשים להיתקע, כשהאגו או אפילו הרצון הטוב שלהם לא נותן להם להמשיך בלי שהם הבינו הכל הדק היטב.

כל משברך וגליך

במסכת יבמות יש סיפור מיוחד על רבי עקיבא: רבן גמליאל הפליג בים וראה ממרחק ספינה טובעת. הוא הצטער מאוד על כך, בגלל שידע שבספינה הטובעת נמצא רבי עקיבא. כשעלה רבן גמליאל ליבשה, ישב לעסוק בעניין הלכתי כלשהו, ופתאום הופיע לפניו רבי עקיבא!

כמובן, הוא התרגש ושמח, ואז הוא שאל את רבי עקיבא: "מי העלך?" ובמילים שלנו: איך ניצלת? רבי עקיבא ענה לו כך: "דף של ספינה נודמן לי, וכל גל וגל שבא, נענעתי לו בראשי". זאת אומרת, רבי עקיבא נאחז בכול עץ שנודמן לו, וכאשר באו הגלים, הוא לא נאבק בהם. מול כל גל וגל שאיים להטביע אותו, הוא הרכין את הראש וכך הגל עבר מעליו, והוא הצליח להמשיך לצוף.

אתם יודעים, חברים יקרים, הסיפור הזה היה שגור על לשוני עוד מילדות, מימי 'כה עשו חכמינו'. ובמשך שנים סיפרתי אותו במילים שלי, כשהניסוח היה די חופשי. ברוך ה', בשלב מסוים, פתחתי את הגמרא כדי לראות את המילים של רבן גמליאל כפי שהן. המילים המדויקות של הגמרא הן, שרבן גמליאל שואל את רבי עקיבא "מי העלך?". אני חושב, שבמילים הללו טמון לימוד גדול. רבן גמליאל בעצם שואל את רבי עקיבא, איך הוא זכה לעלות - כלומר, איך זכית להתעלות. והתשובה של רבי עקיבא, שהיא העניין העיקרי בסיפור הזה, מלמדת אותנו שהמשברים הם אלה שמעלים אותנו.

כשאין לי כוח להתמודד

כשהספינה שעליה היה רבי עקיבא טבעה, הוא היה במשבר גדול. כלשון הקודש, המילה משבר משמשת בכמה מובנים. משבר מבטא צרה, אבל זאת מילה שהיא גם כינוי למושב הלידה. יולדת נקראת יושבת על המשבר. בכל פעם שתקופה מסתיימת בחיינו ובמקומה מתחילה תקופה חדשה, עניין חדש שצריך להופיע, יש שלב ביניים. המעבר שבין מה שהסתיים לבין מה

מחפשים מטפלת טוב ומקצועי?

**רוצים להיות בטוחים שתפקידו את הנפש שלכם
בידיים טובות, אוהבות ומקצועיות?
רוצים להיות בטוחים שתגיעו לכתובת הנכונה עבורכם?**

בתיאום אישי, נמליץ לכם על מטפלת מתוך מאגר המטפלים המעולים שנבחרו בקפידה, שלמדו אצל נעמי וולפסון את שיטת "מטפלים מקול הלב" וממשיכים לקבל את הליווי ואת ההשראה שלה.

טיפול זוגי | אישות | טיפול רגשי | מציאת זוגיות | נוער במצוקה | כגיעות מיניות | ועוד

מטפלים | מאמנים | עו"סים שמעוניינים לקבל פרטים
על ההשתלמויות הקרובות מוזמנים אף הם ליצור קשר

מטפלת מקול הלב

ירושלים • דרום • מרכז • זום
לתיאום אישי ואיכפתי צרו קשר
מייסודה של נעמי וולפסון

דוריה 050-4833385 | merkaznomiw@gmail.com

התבוננות

מתורתו של הרב עדין אבן ישראל (שטיינזלץ)

הארץ בה צומחות החומות

אנחנו ממשיכים בסדרת מאמרים מדברי הרב הנוגעים לאהבת ישראל, אחדות ישראל והאחריות לכלל ישראל.

חוק האנטרופיה, החוק השני של התרמודינמיקה, הוא אחד מחוקי הטבע הבסיסיים. מכוחו של חוק זה דברים נשחקים ומתבלים, ההרים מתגמדים והבקעות מתמלאות ונסתמות. אולם ארץ הקודש, שבה אירעו כה הרבה נסים, היא מקום שבו חוק זה אינו פועל. כאשר בונים בארצנו מחיצה ארעית קטנה - היא הולכת וגדלה עד שהיא הופכת לחומה אדירה; בקע זעיר שנוצר בדרך מקרה, מתעמק והולך ונעשה תהום שאי אפשר לגשר עליה עוד.

המדינה משוסעת על ידי חומות ותהומות לכמה מחלוקות יסוד - ימין ושמאל, חילונים ודתיים, ספרדים ואשכנזים. כאשר הקבוצות הללו עצמן מתחלקות לקבוצות משנה, כאשר הצד השווה בכולן הוא מידה עצומה של עוינות, איבה ובייחוד ניכור. וכמוכן, ככל שמתרחקים והולכים מן הדברים כפי שהם קיימים בפועל, נראים הפערים הללו גדולים יותר. הפער האתני, הפוליטי, הדתי נראים כמאיימים בכל עת לבלוע בתוכם את כל הקיים ואת כל המשותף. ויתר על כן, לאחר שאומרים דבר זה וחוזרים ואומרים אותו הרי גם הנוגעים בדבר מתחילים להיות משוכנעים באמיתותו.

ועם כל זאת, המציאות היא לא רק מורכבת יותר מתמונה פשטנית כזו אלא אף מתונה בהרבה. ודאי, קיימים הבדלים חריפים וחמורים בין הקבוצות הקיצוניות מכל צד בכל אחת מן החלוקות הללו, והבדלים אלה לעתים אינם ניתנים לגישור (למרות שלעתים יש צד משותף, לעתים מדהים בעומקו, גם בין קבוצות קיצוניות. לא זו בלבד שהן פועלות כמעין תבנית-ראי מהופכת זו אל מול זו, אלא לעתים גם בהסכמה לגבי הרבה שאלות יסוד). אולם הבדלים כאלה בין קיצונים קיימים בכל מקום בו מצויים אנשים השונים זה מזה, ולאמיתו של דבר, הרוח הגדול פרוס על כל הגוונים של הקשת בכל אחת מן החלוקות הגדולות. בין הניצים והיונים הקיצוניים והעקביים מצויות רוב המפלגות הפוליטיות, שאפשר להגדירן רק כתערובת פרגמטית ולא תמיד עקבית של עמדות שונות. בין החרדים הקיצוניים והאתאיסטים הגמורים מצויים לא רק המכנים את עצמם "מסורתיים", אלא גם רבים הרואים עצמם כחילוניים ממש, שאינם אלא עושים סלקציה שונה של מצוות שהם חפצים לשמור במידה זו או אחרת.

אך למרות שההבדלים האמיתיים הם לעתים קרובות בלתי משמעותיים, אין הדבר מונע כלל את היווצרות התופעות הכאובות של התבדלות והתרחקות. וכאמור, מחיצות של מה בכך הופכות להיות חומות בצורות, קווי הגנה והתקפה מבוזרים עד לאימה. העובדה שנוצרים מתחים הופכת כמעט ממייל את היושבים משני צדיהם לאויבים - גם אם הסיבות לאיבה כזו לא היו חשובות מעולם, ולעתים כבר נשכחו כליל במרוצת הזמן.

ולאחר האיבה באות שתי תופעות לוואי שהן חמורות בהרבה - ניכור ובורות. הניכור - בהרגשה שהעומדים מן הצד השני שוב אינם יכולים להיות שותפים אמיתיים בשום דבר, שאין טעם לדבר איתם ואין טעם לברר מה דעתם ומה הרגשתם. ובורות - בחוסר ידיעה משווע על הצד השני; לא לגבי הנושאים השנויים במחלוקת ולא לגבי כל נושא אחר. ודאי, יש מדי פעם סיפורים עיתונאיים על המתרחש בצדו האחר של המתרס, ובדרך כלל יש בהם טעם של תיאורי "ארץ אויב" - בלתי מהימנים ומעוותים. בעוד שהאיבה ניזונת מתחילתה מסיבה ממשית כלשהי, הרי הבורות והניכור מנציחים את המצב הקיים, והולכים ומעמיקים את התהומות.

את אחת הסיבות העיקריות למצב זה אפשר לבטא על ידי שימוש (שלא ככוונתו המקורית) של מאמר חז"ל "ישראל אם אינם נביאים - בני נביאים הם". ואכן, בני ישראל נוהגים כבני נביאים - לא מבחינת התוכן או העומק של הדברים, אלא מבחינת הסגנון וההתייחסות ההדדית. נביא, מעצם מהותו, אינו איש שיחה ודין - הוא נושא את האמת הנצחית היחידה הבלתי ניתנת לערעור או פשרה. הנביא אינו מקשיב - הוא תמיד מטיף. ולנביא אין

חוש הומור - לכל היותר יש לו סרקזם. ספק אם קמו לנו כאן נביאים רבים - אבל הכל הם "בני נביאים". כל עמדה זמנית, פוליטית או חברתית, איננה נושא שאפשר לדון בו או להרהר על אמיתותו אלא אובייקט השייך מיד לתחום הנצח. כל עיתונאי כותב במלוא הסמכותיות של מי שרוח הקודש מדברת מגורנו, בין שהוא יודע מה שהוא שח ובין שאינו יודע - הריהו נעשה מיד "דיין ושופט ומוכיח ועד".

"אולי", "אפשר" ו"יתכן", משמשות בחיינו הרבה פחות אפילו מאשר "תודה" ו"בבקשה". הבדלים טקטיים מתעטפים מיד במעטה אידיאולוגי כבד, והופכים להיות "עיקרי אמונה". וכמוכן, כאשר יש רק "מחלוקת לשם שמים" וכאשר כל נושא קטן וגדול שיש בו הבדלי דעות הוא עקרון מקודש - שוב אין מקום לפשרה. אנשים אינם מדברים על נושאים קטנים כמו כסף, כבוד, או קריירה, אלא תמיד על דברים העומדים ברומו של עולם, ובאלה אין מקום לא להתדיינות ולא להידברות אלא רק - "ייהרג ואל יעבור".

מעטי כזב של צביעות קיימים לא רק בארצנו בלבד, והעוסקים בצרכי ציבור בכל מקום בעולם נוטים תמיד להציג את בעיותיהם הקטנות כנושאים שבעקרון. אולם במקומות אחרים אין האנשים "בני נביאים". המדינאי הצובע את שיקוליו המעשיים בחיפוי אידיאי יודע מה הוא הממש בכל מליצותיו - והוא נכון בכל עת לשנות את טעמו לפי הצורך. אולם בני הנביאים שלנו לא רק מדברים בלשון נבואה; לצער הלב הם גם מאמינים בה. יתכן כי בשלב הראשון יודע עדיין האיש היוצר סיסמה לצורך תעמולה שאיננה אלא חיפוי חיצוני בלבד, אבל האקלים הנבואי גורם עד מהרה שגם דבר זה יישכת. מה שהיה פיגום ארעי הופך להיות יסוד מוסד שאי אפשר לערער אותו.

בתכונה ה"נבואית" הזו יש בלי ספק גם צדדים יפים. היא יונקת מתוך מסורת של אידיאליזם טהור, מתוך צורך נפשי עמוק שלא לעסוק סתם בענייני העולם הזה, אלא לעשות דברים לשם שמים, לשם מטרות קדושות. למרות דבריו של מרקס, הכסף מעולם לא היה האל החילוני של היהודים, והרצון להיות "ממלכת כהנים" נשאר קיים במלוא עוצמתו גם אצל היהודים שאינם מאמינים בשום א-ל. אולם התכונות הללו הולכות ומתפרטות, המדינה מתמלאה נביאים מימין ומשמאל, חרדים וחילונים, שאת שווה-הפרוטה של נבואתם הם מטיפים בקצף על השפתיים. וכל הנבואות נאמרות בסגנון אחד - "ההוא, האחר" (בנימין נתניהו, מרץ, אגודת ישראל) הוא מקור הרע, ואין תיקון לעולם אלא בביעורו הגמור עד כלות.

אנשים מדברים, ובכנות גמורה, על אהבת ישראל ועל אחדות ישראל ועל דברים טובים ויפים כיוצא בהם. ואף אלה אינן מליצות סתם - הן קיימות במדינת ישראל, אלא שלצערנו הן מתגלות רק בזמני מצוקה אקוטיים. הזמנים בהם העם בישראל נראה במיטבו הם, כפי שכל אחד זוכר - כאשר פורצת מלחמה. בימים כאלה קיימת לא רק אחוות לוחמים אלא גם אהבה ועזרה הדדית בעורף. וכל אלה נעלמים מיד כאשר יש תחושה שהמצוקה המיידית חלפה. אפשר לשמוע אז כעין אנחה (של רווחה או מועקה): הזמנים הקשים עברו, כבר אפשר להתחיל לריב.

למעשה אפשר לייצג רק דבר אחד, שאינו מופלג וקשה עד כדי כך: להשתדל לא להקים את המחיצות - אפילו מחיצות זמניות. לא להתחיל ולבנות קווי גבול וחציצה, גם אם לצורך המליצה או השעה הם נראים ראויים להיעשות. לחשוב פעמים הרבה לפני שאומרים ועושים מעשה היוצר תחומים של איבה. שאם לא כן, תגדלנה המחיצות הללו מעצמן ותהפוכנה לחומות ברזל שדרורות רבים יצטרכו לעמול כדי להרסן.

הקטעים באדיבות ישיבת תקוע ומרכז שטיינזלץ

הפקולטה להנדסה
ע"ש אלכסנדר קופקין
אוניברסיטת בר-אילן

מציעים את ההכשרה המקצועית המותאמת ביותר ליחידות העלית הטכנולוגיות בצבא

מעניקים יחס אישי וליווי תומך לעתודאים במהלך כל תקופת לימודיהם בפקולטה

מחברים את העתודאים ליחידות העלית הטכנולוגיות בצבא כבר במהלך הלימודים

בוגרי מסלול העתודה משולבים בתפקידים מובילים ומתאגרים בשירות הצבאי

הנדסה בר-אילן. עתודה מנצחת.

הכנס יתקיים בזום. לקבלת קישור:

טלפון: 052-8745042 | 052-3956306

דוא"ל: Engineering.Faculty@biu.ac.il

אתר הפקולטה: Engineering.biu.ac.il

פייסבוק: הפקולטה להנדסה אוניברסיטת בר-אילן

הפקולטה להנדסה בר-אילן
מזמינה מועמדות ומועמדים
לעתודה לכנס מתעניינים
בעתודה אקדמית

יום חמישי, ט"ו בשבט תשפ"א
19:30-18:00 | 28.1.21

רוצים לשלב אקדמיה עם תורה?
בואו לשלב לימודי תואר ראשון עם לימודים
תורניים במדרשה או בבית המדרש
לפרטים נוספים:
המדרשה: biu.midrasha@gmail.com
בית המדרש: biu.magal@biu.ac.il

לחגוג את הטייטא

רבקה וולקר

"אבל המורה, אני לא יודעת לצייר יפה! יצא לי מכוער!" אני מנסה להגיב למשפט המוכר הזה באופן שיעקוף את הגדר שנקראת "לצייר יפה".

קודם כל – לכי תגדירי מה זה יפה, ובעיקר – זה לא העניין. זה מזכיר לי פעולות כאלה של עין טובה שכותבים תכונות טובות אחד על השני ואז הרפרטואר הפופולרי הוא "חברותית ונחמדה".

נו, אז את נחמדה והציור שלך יפה. כשלומדים לצייר, המטרה בשיעור היא לא "לצייר יפה". המטרה היא ללמוד משהו, להתנסות, להכיר, לחפש, להתאמן. ככה לומדים לצייר יותר ויותר טוב.

לפעמים האויב הגדול ביותר של התהליך הוא התוצאה. זה מפחיד לצייר מכוער, וכך היד נשלחת במהירות אל המחק פעם אחר פעם ומנסה לטשטש משהו שעוד לא זכה להזדמנות להתקיים.

אז את מבינה מתוקה, השיעור היום הוא לא על "לצייר יפה". הוא ללמוד משהו, בוואי ננסה.

טו בשבט. איזה תאריך הזוי ומופלא לחגוג את חיי העצים, את פריחת האילנות והפרי.

האילנות, בגדול, שהם כוכבי המסיבה, כאילו לא מעודכנים. במקום להתלבש יפה ולבוא לשבת על כיסא הכבוד הם נטועים עמוק בבוץ, בבגדי עבודה, ועסוקים מכדי לבוא ולחגוג.

ואנחנו מוזמנים לחגוג במקומם, ולמחוא להם את הכפיים כשהם עוד עמוק בתהליך היצירה, עוד רחוק רחוק מהבמה.

לא קל להיות אמן בתקופה הזאת, להרבה יוצרים ויצירות אין את הכלים המוכרים, אין מקום ואין במה. ופתאום יש חלל שנראה ריק, כמו אדמה רטובה וחשופה וענפים ערומים. תחילת החנטה עלומה ונסתרת, ואפילו אין אולטרסאונד שיכול להגניב אליה מבט. המצב הזה הוא כמו תרגיל ביצירה עם מגבלה, כמו ציור בעצימת עיניים או ריקוד עם יד קשורה. פתאום השאלה אם הציור יפה כבר לא רלוונטית, התהליך תופס את מרכז הבמה.

האמת שמתגלה היא שהמתח הזה בין התהליך לתוצאה, בין החזרות והטיטוט לבין התערוכות וההופעות הוא קו רציף ומתמשך של חיים. התוצאה שמנסה להכתוב את התהליך, התהליך שמחפש את התוצאה, התוצאה שהיא פרי שסופסוף התפתח והבשיל – ומשם היא מתקדמת אל מיכל הקומפוסט.

ליצירה שרוצה כבר להיוולד זה קשה, היא מתוסכלת, חסומה ומבודדת, והעתיד שלה עוד שותק מתחת לאדמה. ובנקודה הזאת אנחנו עוצרים ומוחאים לה כפיים. פתאום הכל מתהפך. פה ההופעה.

ולומדים להמתין. אני לא יודעת כמה אנשים אוהבים את המושג "זמן המתנה". לי זה מזכיר קלטות קוליות בפקקי תורים טלפוניים שאין להם סוף. פתאום הרגע הזה, שאנחנו רוצים לשלוף מולו את המחק, מקבל נוכחות. נוכחות לטייטא ועוד טייטא שהולכות ונערמות, ומהערימה הזאת אנחנו יוצרים חג.

ככה ליום אחד, לא מאוד פוטוגני, באמצע החורף, אנחנו לא מודדים תפוקה, לא מחלקים ציונים, אנחנו נותנים משמעות לעשייה עצמה. לרגע אחד, ארוך ונחבא, אין הבדל בין שלב א לשלב ג, בין קטן לגדול, ובין שיעור ציור בכיתה א' לתערוכה של אמן דגול.

חוקיות הצמיחה האנושית

עידית שלו

ט"ו בשבט הוא החג בו הטבע מתחיל להתחדש. השרף עולה בגזעי העץ, ומשהו בטבע מתחיל להתעורר. כתלמידותיה של ימימה אביטל ע"ה, נשלחנו לא פעם להתבונן בחורף, בעולם הטבע, לראות איך עץ פורח, ואיך כל עשב ועשב אומר שירה משלו. למדנו על חוקיות הצמיחה שבטבע, וממנה למדנו על חוקיות ההתפתחות האנושית. "כי האדם עץ השדה" (דברים כ). לכבוד ט"ו בשבט אפשר ללמוד כמה חוקים רוחניים מהעצים:

זמן להתחדשות. ההתחדשות בטבע מתחילה כשהחורף בעיצומו, הכל במעין תרדמה עמוקה, שיא הקור, ודווקא שם אנחנו חוגגים יום הולדת לאילן. איך אפשר להאמין שיצמח מפה משהו? ימימה אומרת לנו: "כל זמן – הוא זמן להתחדשות. בכל רגע אפשר לקום ולטעת". גם ברגעים ירודים, קרים, חשוכים, גם ברגעים שנראים אבודים אפשר להתחדש. להאמין שיש בתוכנו כוח חיות שעוד יצמיח משהו רענן.

מחזוריות. העצים בטבע לא מתנגדים לשלכת, הם מקבלים אותה בטבעיות כי הם יודעים שהיא חלק ממחזור הצמיחה שלהם. אבל כשאנחנו מרגישים שלכת בנפש, אנחנו מתנגדים מאוד. אנחנו חוששים שהזמן הקשה הזה לא ייגמר לעולם. להסכים למחזוריות הנפש זו קבלה עצמית ואמונה שגם הירידה היא חלק מהעליה, שהשלכת מפנה בתוך העץ מקום לצמיחה החדשה.

נטיעות חדשות. "כשאת אוהבת את עצמך לפי המציאות – זה הזמן לטעת" (ימימה). נטיעה במושג הרוחני היא סוג של בחירה טובה בחיים. סוג של דיוק והוספת טוב. בכל פעם אנחנו נוטעים זרע אחד קטן, מטפחים אותו וממתינים שיצמח. ואם לא יצמח? "אם יתייבשו נטיעותייך – לא שלך" (ימימה). התוצאה לא באחריותנו. עלינו להשתדל, להוסיף טוב, לתת תנאים טובים לצמח, אור, חום, מים, הזנה, מילים טובות ורגש טוב. כל השאר בידי שמיים.

המתנה. החקלאי שנוטע וזורע, ומתפלל לגשם – יודע גם להמתין. הוא מאמין שמתוך הזרע הקטן יצמח עץ שלם, אבל הוא יודע שזה לא קורה ביום אחד. כדי לקצור פרי נחוץ לנו זמן. המתנה היא חלק מתהליך הגדילה של הפרי, היא לא טעות בתהליך, היא לא במקרה. היא מאפשרת לנו להתפלל, לכוון את עצמנו לקראת הפירות, לנכש את העשבים השוטים, לתת מזון כדי שהצמח הזה יפרח וזקוף וישר.

קליפות. הקליפה מכסה ועוטפת את הפרי המתוק שבפנים, עד שהוא מבשיל וראוי למאכל. אנחנו מכבדים את מה ששמר עלינו בעבר, גם אם הוא לא הפרי המתוק. אנחנו מכבדים גם את הקליפות שלנו, את החסרים והחולשות, וגם את המגוננות שהשתמשנו בהן. גם הן חלק מתהליך הצמיחה. כשמגיע הזמן, הפרי מבשיל והקליפה הזו נושרת כמעט מאליה.

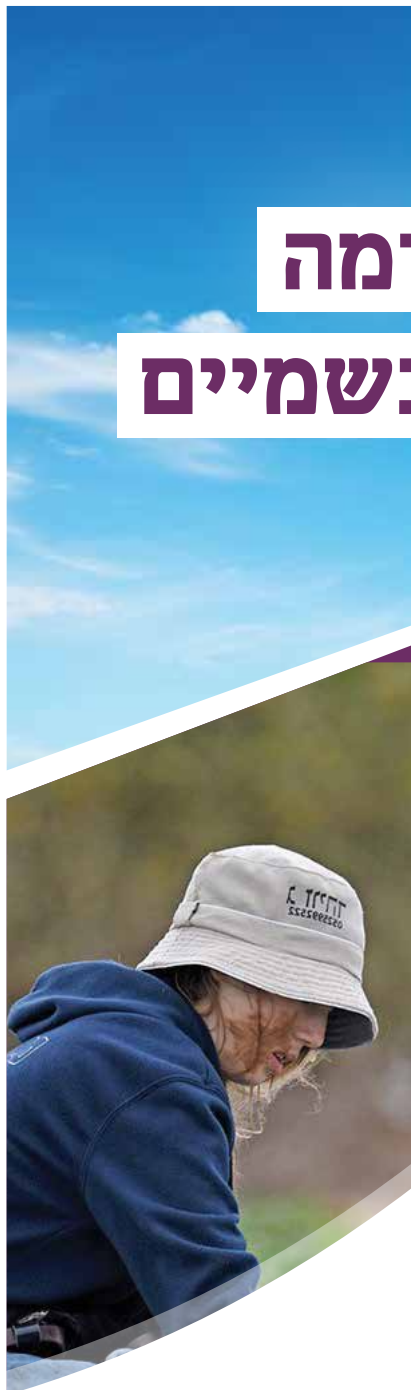
יהי רצון שנתברך בחג של צמיחה והתחדשות, ופירות מתוקים.

• עידית שלו, מנחת ימימה, בעלת המרכז ללימודי חשיבה הכרתית ומיסדת "בדיוק" – בית הספר הוירטואלי ללימודי ימימה.

ביום חמישי הקרוב יתקיים מופע מיוחד לכבוד ט"ו בשבט בהשתתפות מירי מסיקה, הרב מיכי יוספי, אלומה לב ועוד. לפרטים נוספים חפשו "הכוח לצמות תשפ"א"

מחוברות לאדמה

נוגעות בשמיים

אולפנת רגבים בגולן ההרשמה בעיצומה!

יום פתוח < יום ראשון < י"ח שבט < 31.1.21

מוזמנת להצטרף להצלחה

רגבים בגולן
אולפנה תורנית חקלאית
מבית רוח הגולן ע"ר

להרשמה לימים הפתוחים: 073-2697822 | 050-6619045 עטרה
Misrad@uregavimbagolan.org.il או דרך אתר הרישום של החמ"ד

שנית השדה

הצצה אל תוך עולמו של גנן
מגלה עומק של חיים, דילמות
חינוכיות ויכולת התחדשות,
בפעולות פשוטות כמו גיזום,
השקיה, ריסוס וטיפול שוטף
< העצים ואנחנו דומים יותר
משחשבנו, ויש לכך השלכות
אל עולם התפילה, עבודת המידות
ופיתוח ההתבוננות
< ראיון עם גבריאל רובין,
לכבוד ט"ו בשבט,
ראש השנה לאילנות
ישראל שוחט

ה

חזות החיצונית והלכוך שמצטבר על הבגדים וכפות הידיים, עשויים לשוות לעבודת האדמה תדמית של מלאכה פחותה וזולה, אבל מי שידע את סוד עבודת האדמה, מתאר תורה גדולה שמסתתרת תחת רגבי האדמה; עולם בו עשבים ושתילים רכים מגלים את סוד הבריאה האלוקית ומלמדים את האדם דרך באמונה.

"העולם של הגינן במהותו הוא עולם פנימי ועמוק", אומר לנו גבריאל רובין, גנן ומטפל במקצועו, "כי בטבע אנחנו פוגשים את הבריאה האלוקית במקום הנקי והראשוני שלה. רבי נחמן מדבר על התנאים האופטימליים להתבודדות, אחד מהם הוא ריחוק מההמולה היום יומית, מקום בטבע אליו האנשים - על דאגותיהם, מחשבותיהם והתרוצצויותיהם - טרם הגיעו. כי במקום שנשאר נקי וטבעי מאז בריאתו, קל יותר לאדם להתחבר אל עצמו ואל ה' ללא מסכים.

"בשיר השירים (ג,ב) כתוב 'אקומה נא ואסובבה בעיר בשווקים וברחובות.. ביקשתיו ולא מצאתיו'. בעיר קשה עד בלתי אפשרי להתחבר אל ה', בטבע ובעבודה עם האדמה מוצאים את אותה פינה של שקט שמאפשרת לנו להתגלות ולהתחבר אל עולמות עליונים יותר.

"לצערי, הפרקטיקה היא יותר עבודה סיופית עם האדמה ועם אנשים ופרויקטים מסביב שזה מעקר ושואב את המהות, אבל בסופו של דבר, בתוך כל גנן מסתתר אדם שרוצה להתחבר אל הקרקע ואל הטבע והנפש. רק מי שזה מסתתר אצלו שורד לאורך שנים בעבודת הגינן".

איפה אתה חש את הפער בין הפרקטיקה למהות?

"בעיקר כשעושים עבודות שנראות נוגדות את הטבע. לפעמים אתה נדרש לרסס צמחיה מסוימת ולחבל בה, זה נורא כואב למרות השנים והניסיון שצברת בתחום, זה כואב כי זה נוגד ללב העניין של לפעול על מנת להצמיח, אבל המהות נותרת כשהיתה.

"הרי גם מורה, לדוגמה, קם בבוקר מתוך אהבה ורצון להצמיח את אישיות התלמידים, אך נאלץ לעסוק בחלק ניכר מהזמן במשמעת. אז אמנם יש פער בין האידיאל לפרקטיקה, אבל הוא נשאר בגלל אהבת החינוך, עצם העניין נותר ללא שינוי. כך גם בגינן, לפעמים הדברים הפרקטיים שבהם אנחנו מתעסקים רחוקים מהסיבה שבגללה באנו, אבל מי שאוהב את החיבור לטבע, למפגש עם הפלא האלוקי בצורה אישית ובלתי אמצעית, ימצא את עצמו בגינן. הפעולות הסותרות הן חלק מהדילמות של החיים שלנו".

מלאכת מחשבת

בעיניים של גבריאל, הוא רואה לא מעט נקודות השקה בין עבודת הגינן לעבודת ה', התהליכים שעוברים העצים והשתילים מזכירים לו כל העת את התהליכים שעובר האדם בעבודת היום יום שלו.

"אם תיקח לדוגמה את מלאכת גיזום העצים", הוא משתף, "לאדם שמסתכל מבחוץ זה יכול להיראות כמו מלאכה פשוטה שלא מצריכה הרבה מחשבה. אבל האמת היא שזו עבודה שמצריכה הרבה הבנה, לדעת בדיוק מה אתה עושה. בסוף יש לך כאן עץ שיצמח באיזו צורה, וצמיחה לא טובה יכולה לגרום לו להרס עצמי. יש כאן הרבה שיקולים שנעשים מתוך כבוד והתחשבות בעץ, כיאה לבריאה אלוקית. אתה צריך לשלב בין טובת העץ לבין טובת הסביבה. זה סוג של חינוך".

"באופן כללי כדי לעצב עץ בצורה נכונה, ישנן שתי דרכים עיקריות. לפעמים אנחנו חותכים ענף מסוים בשביל שיצמחו ענפים חדשים במקומו בצורה טובה יותר, ולפעמים אנחנו חותכים לא בשביל גדילה אלא בשביל לנקות את כוח העץ ולחזק את שאר הענפים. כשעוסקים במלאכה כזאת, אי אפשר שלא להקביל ולדמות בין הגיוס לבין נתיבות החיים: לפעמים אנחנו גדלים למקומות לא נכונים וה' מסיט אותנו מהם. זה עשוי להיות כואב ולא מובן, אתה שואף להיבר מסוים וחותר אליו ופתאום הוא נחתך ממך ואתה תוהה למה ה' עושה לך ככה. אבל אחר כך עובר זמן ופתאום אתה מגלה שסתם התפזרת, או שלפתע צומח לך משהו במקום אחר, ואז אתה מבין למה לקחו ממך את מה שרצית.

"יש כאן ממש דמיון בין העץ לנפש האדם. גם העץ כביכול מתחנן שלא נחתך אותו וניתן לו לגדול איך שהוא רוצה, אלא שאז הוא יגדל בצורה לא נכונה והענפים יישרו וייגרס נזק, כאן אנחנו באים ואומרים לו שיתן לנו לסדר אותו ואחר כמה שנים גם הוא יבין את מה שעשינו. לפעמים אנשים באים ואומרים לי באמצע העבודה, למה אתה גוזם ככה, זה רק מכער, ואני אומר להם: תחכו כמה שנים ואז תדברו."

אתה רואה משהו מיוחד בעצים של ארץ ישראל?

"בארץ יש ריכוז גבוה של עצים שמתחדשים באופן משמעותי גם אחרי כריתה ושריפה. העצים האלו מתנהגים כמו הדסים משולשים, ששורפים וכורתים אותם מידי שנה וזה מה שמעודד את הצמיחה שלהם. העצים האלו קיימים גם בשאר העולם, אבל בארץ, כאמור, נמצא הריכוז הכי גבוה של עצים מהסוג הזה וזה מדהים בעיניי. גם כאן יש השקה בין הרוחני לגשמי, סוג של התחדשות אחרי חורבן. בעצים ממש מתקיים הפסוק: 'כאשר יענו אותו כן ירבה וכן יפרוץ'."

להעמיק שורשים

"הנה לכם כלל אצבע", אומר לנו גבריאל, "עץ שצומח מהר עשוי לחיות חיים קצרים יותר ואילו עץ שצומח בצורה איטית יותר, חי חיים ארוכים יותר, כמו עץ הארז. מה שאומר שכל שהתהליך נעשה בצורה יסודית יותר, הוא מתקיים יותר. ככה זה גם בעבודת ה' של האדם, תהליכים שנעשים בצורה עמוקה ויסודית עתידים להותיר רושם למשך שנים.

"אומרים על עץ החרוב שמוטב שלא להשקות אותו הרבה בקיץ, כי אז יש לו נטייה לפתח את השורשים קרוב אל הגזע. ברגע שאתה מייבש את העץ ומעניק לו פחות מים, זה גורם לעץ להתאמץ יותר ואז הוא מפתח שורשים עמוקים ורחוקים, דבר שמביא לייצוב העץ בקרקע וליכולתו למצוא מים. זוהי דוגמה חיה לכך שאין תחליף לעמל."

"ריבוי השקיה גורם לחרוב גם לזירוז צמיחת הענפים, מה שיכול להביא למצב פיזי של הכתוב במסכת אבות (ג, יז) 'אילן שענפיו מרובין ושורשיו מועטין והרוח באה ועוקרתו'. וכפי שחז"ל בעצמם המשילו את הדברים ללימוד, אדם צריך ללמוד בקצב הנכון לו, לימוד יתר על המידה שלא בהתאם לשכל ולהבנה שלו, עשוי לשבור אותו בגלל 'ריבוי אור'."

"וכשלוזמים צריך להעמיק שורש. צריך שהלימוד לא יישאר ברמת הידע כדבר תיאורטי, שאז כל רוח שבעולם עשויה לערער את האדם, הוא צריך לחבר את הלימוד אל עולם המעשה ואז על ידי קיום מצוות מעשיות הוא משריש בתוכו לאט לאט את אהבת ה' ויראתו. ואז, עם שורשים עמוקים ופרופורציות נכונות בינם ובין הענפים, כל הרוחות שבעולם לא יכולות להזיז את העץ והאדם ממקומו."

הצמח לא רוטן

"לפני תקופה, היתה לי שיחה עם אחד מהחברים שלי. הוא היה בתקופה לא הכי טובה והיה שרוי במין מצב מדוכך, הוא דיבר איתי הרבה על חוסר ההצלחה שלו. הוא רצה להיות איש מצליח כמו שהוא והוא, אבל לא הצליח להיות שום דבר. נורא כאב

לי לשמוע אותו מדבר ככה. ישבנו ושוחחנו בגינה קטנה ונאה, אז ניצלתי את ההזדמנות והמקום ואמרתי לו שיתכיל רגע על הגינה שמסביבנו. הדשא הרך לצד העץ הגדול, ובצד שיחים קטנים שנותנים תחושה של מקום פינתי ושקט, לכל אחד יש את המקום והתפקיד שלו. אם הדשא יקנא בעץ והשיח יקנא בשניהם וירגיש שאין לו תפקיד משמעותי כמו להם, לא תיווצר לנו ההרמוניה המיוחדת שיש בגינה.

"ה' נתן לכל נברא תפקיד ייחודי, בגינה ממש ניתן לראות איך שלכל צמח יש את הייחודיות שלו ואת החרק המיוחד לו שמפרה אותו. לכל אחד מאיתנו יש את הדרך שבה הוא נועד להתפתח ואף אחד לא יכול לחקות את האחר. אין בכך כל טעם, כי החיקוי גורם לי לפספס את הייחודיות שלי. אצל הצמחים, כל אחד יודע את התפקיד שלו ואותו הוא עושה. רק אנחנו בני האדם מנסים כל הזמן לחקות את האחר ללא תועלת."

להשקיע את החשבה

לטענת גבריאל, נפש האדם נמשכת אל הטבע. אנשים יבחרו לצאת לבלות במקום עם גינה נאה, כזו שגורמת לך לקחת נשימה עמוקה וליהנות, מאשר לשבת סתם על ספסל. מקום שאינו מטופח בעצים, הוא אומר, יגרום לאדם לתחושה פחות טובה.

"כשאדם יוצא אל הטבע ומתנתק לרגע, מכבה את המכשיר הסלולארי, משאיר את כל הדעות הקדומות מאחוריו ומשתדל כמה שיותר לתת לעצמו להיות נוכח בזמן ובמקום, אז המקום עצמו נותן לו כוח. וכמו שרבי נחמן אמר: 'טוב מאוד להתפלל בשדה בין העשבים והאילנות'. זו לא איזו רומנטיקה דמיונית, לכל אחד יש בסביבתו מקום איזו פיסת טבע, שאם הוא ילך אליה וינסה לשתוק ולהקשיב, להיות נוכח ברגע, לנשום את האוויר ולגעת באדמה ובצמחים, במקום וברגע כזה הוא יכול לפגוש הרבה אמת וכנות, לפגוש את עצמו ואת ה' ממקום יותר נקי. בתוך הטבע קל לנו לאבד את עצמנו החיצוני ולהתחבר למשהו גדול יותר.

"אני רואה את זה אצל אנשים שעבדו אצלי והאדמה הצמיחה אותם. מדובר באנשים שלא הסתדרו במקומות אחרים מכל מיני סיבות, וכאן הם גילו עולם ואת התוצאות ראינו בעיניים. כשאדם בא לטפל בגינה שיש בה הזנחה, ומתחיל לטפל ומוציא את הצמח האלים שהשתלט על שאר הצמחים והזיק להם, מסדר עוד כמה דברים, אז הוא אומר לעצמו 'הנה נגעתי קצת כאן וכאן, ופתאום הכל השתנה וקמה גינה לתפארת. זו חוויה אחרת, הם רואים שהם עובדים ויש תוצאות חיות, יש כאן משהו חזק שמשרר אמון לאדם. בעיקר ניתן ללמוד מדברים צומחים מאליהם, אם רק ניתן להם את הזמן והתנאים הנכונים.

"לפעמים אני פוגש אנשים שמבקשים שאקים להם גינה ביתית. העניין הוא שגינה דורשת תחזוקה יום יומית, ורוב האנשים לא צולחים את משימת התחזוקה בכוחות עצמם. מדי פעם אני נתקל באנשים או נשים יוצאי דופן, שגם אחרי שנה ושנתיים הם משקיעים בגינה מידי יום. כשאני שואל אותם איך זה שהם הצליחו לתחזק כל כך יפה בזמן שאחרים נופלים ולא מצליחים, הם עונים - ותמיד עם עיניים בורקות! - שזו התרפיה שלהם. זה המקום שבו הם בכל ערב באים ומסתכלים, מתקנים ומטפלים, ומוציאים את השקט שהם כה חיפשו.

"הרבה פעמים מה שאדם בסך הכל רוצה, זה קצת חופש מעצמו ומהמחשבות שלו שמכרסמות לו את הראש. הוא רוצה רק רגע אחד בודד של הזדמנות לקבל חופש. ההתעסקות הזאת עם הגינה מקנה לו את השקט הזה, סוג של מדיטציה. האדמו"ר מפיאסצ'נה כותב שאם אדם יסתכל על כמות המחשבות שיש לו ביום אחד, הוא יראה שהוא כמעט משוגע. מכאן מגיע הצורך בהשקט המחשבה. השילוב של השהייה בטבע עם פעולה של עשייה חזרתית בדמות התחזוקה היום יומית של הגינה, זה משהו שמכניס את האדם למצב הזה, שבו הוא נפגש עם הטבע והאוויר השקט, שם יש משהו נקי יותר. אדם שבאופן מודע יכול להשקיע את המחשבות שלו, מגיע למצב נפשי ומנטלי שגורם לאור האלוהי לחדור אליו." ■

HODAYA@HODAYAMOR.COM | הודיה עמור

ביציאה להגשמה

לאורך כל חיינו אנו מחזיקות בהמון רצונות במקביל, אך העיקרי שבהם הוא הרצון לחיות את החיים. ומתוכו יוצאים כל שאר הרצונות שכולם נובעים מאותו המקור: הרצון להתקיים ולהגיע למימוש אישי. ככל שנתכונן ונתחבר פנימה אל הלב שלנו, נוכל למצוא תשובות לכל השאלות שעולות לנו. וכל תשובה שנמצא הינה גילוי מאת ה' יתברך.

ההבנה שהגילוי הפנימי שלי הינו גילוי האלוקות שבי, מכניסה חיות ורצון לעשייה.

העבודה החשובה ביותר כעת היא החיבור לרצון הפנימי ושימוש בכל מה שיכול להניע אותך אל עבר מימושו. אני מכירה את זה ממתאמנים ומעצמי, העבודה של הגילוי והחיבור אל הפנימיות - אל הלב - טומנת בתוכה דברים מדהימים ומלהיבים, אך אם לא מתבצעת 'עבודת חיזוק', דברים יוכלו להתמוסס בשגרה הדוחקת.

להלן מספר כלים שיעזרו לך להיות מחוברת תמיד לרצון בדרך למימוש:

1. בהירות

על מנת לדעת שאנו במסלול הנכון אנו צריכות לראות באופן בהיר את המטרות, את הדרך ואת המשאבים. ראייה ברורה תקדם אותי ותשאיר אותי עם חיבור פנימי ללב שלי, לערכים שלי, לכוחות שלי ולרצון שלי.

2. החלטיות

עברת כמה שלבים בדרך לגילוי: חיפשת סביבה שקטה, פניית זמן רגשי ופיזי, נטרלת רעשים והתכוננת עמוק פנימה. משמצאת - אחזי בנקודה הזו, אל תתני לה להתפספס ולהישכח. גם אם את מוטרדת מההשלכות, דעי שיש מקום ללבטים אך אל תביאי את עצמך למבוי סתום ולנטרול העשייה.

3. מיקוד ודבקות ברצון

לשים את הרצון לנגד עיניי תמיד, זה יגרום לי להתמקד בו ולהיות בתנועה מתמדת לעברו. דעי שבעבודת מיקוד ודבקות ברצון שלך את זורעת זרעים של מימוש.

4. מנהיגות והנעה עצמית

בדרך בה אנו רוצים ללכת, מוליכים אותנו - דעי כי עבודת הרצון היא שלך, את צריכה להנהיג את עצמך להנעה ולעשייה, ובכך תאפשרי לקב"ה לסייע לך במלאכת הקודש של המימוש.

5. מודעות

עליך לדעת שאת בדרך. היאזרי בסבלנות, בלמידה ובציפייה, תוך כדי ערנות מתמדת לזיהוי המחסומים ונטרולם.

6. תעוזה

לעיתים כל מה שמפריד בין רצוי למצוי הוא התעוזה. היי אמיצה והעזי. אם הפחד מפריע לך, השתמשי בכלי הדמיון החיובי - זהו כלי בלתי מנוצח.

להחיות תמיד את הרצון, לדמיין אותו מתממש, לצייר תמונה מדויקת המכילה את כל הפרטים מהגדול עד הקטן ביותר. לחשוב טוב ותמיד להשאיר גחלת מחוברת לאור הגדול, גם כשקשה ונראה שהאש הולכת לדעוך - דאגי שהגחלים יבערו תמיד. השינוי היחיד יהיה בגודל הלהבה.

בכוחו של הרצון האמיתי להביא לכל אחת מאתנו קיום ממשי וחיים מחוברים לחיות בלתי נדלית. היי מוכנה לשינוי, תפיחי בו חיים, תנועי עם פעולות קטנות וגדולות, היצמדי לתוכנית הפעולה שבנית לך וסמני 'וי' ביומן על כל התקדמות בדרך למימוש ועל כל עמידה ביעד שהצבת לעצמך.

שאלות לעצמי:

1. מה המטרה שלי היום?
2. מה יאפשר לי לדבוק במטרה?
3. מה ישמור על המחויבות שלי לעצמי למימוש האישי?
4. מה שלב א' בדרך למימוש?
5. מה הפעולות הראשונות של השלב הראשון?
6. מה יכול להפריע לי?
7. מה ידחוף אותי לנוע, לפעול?
8. איזה זמן אני קובעת לכל פעולה?
9. מתי אני עוצרת להתבונן?

מפנקסו של חוזר בתשובה

עודד מזרחי | ORCHOZER@GMAIL.COM

השם אוהב אותי מאוד

בחור בשם אוהד החליט שאהיה המשפיע החסידי שלו. אמנם איני טיפוס של משפיע, בטח לא של רב, אלא רק חבר, אבל עקשנותו והפרש הגילים הגדול בינינו גרמו לי להסכים בחיך של ערבון מוגבל.

תחילת הקשר בינינו הייתה כאשר שאל אותי מהו הדבר החשוב ביותר בעבודת השם. אמרתי לו "להיות שמח בשנייה הזאת!", ואף כתבתי על כך סיפור בפנקסי.

בט"ו באב אחר צהריים, הגיע אוהד למוזיאון שבו אני עובד כשהוא עוטה פנים של מגילת איכה.

"מה נשמע?", התעניינתי בהירות.

הוא אמר שהוא הולך כבר תקופה עם העניין של השמחה, אבל זה כבר עליו. אמנם הוא מבין שהשמחה היא תנאי לכל דבר טוב, אבל ציטט באוזני את משפטו של רבי נחמן מברסלב שהתוודע אליו, שלהיות בשמחה זאת העבודה הקשה מכל.

"אני צריך תחושה אחת פשוטה שתגרום לי לשמוח".

עלה בדעתי הסיפור הבא שסיפרתי לו:

פעם עבדתי במקום מסוים. המנהל יאיר העריך אותי ואני הערכתי אותו, אבל היו לנו חילוקי דעות רבים. לעתים התווכחנו בינינו ואף הרמנו קול, עד שהתעורר ספק בקרבי אם אמשיך לעבוד במקום, למרות שהעבודה התאימה לי.

פעם כאשר גמרתי בלבי לעזוב, אירע דבר פלאי. אחד העובדים במקום אמר לי בדרך אגב: "תדע לך שיאיר מאוד אוהב אותך!".

"מאוד אוהב אותי"? זה נשמע מוגזם לגמרי לאור הקשר המתוח בינינו. בקושי הייתי חותם על "מחבב".

אבל כשם שלשון הרע מחלחל כארס לעומק הנפש, כך מידה טובה מרוכה. אם אתה יודע בוודאות שהזולת אוהב אותך, אתה רואה אותו לפתע באור חדש. התחושה הזאת העניקה לי כוח עצום. הייתי משוחרר ועבדתי הרבה יותר טוב. על כל פשעים תכסה אהבה.

השלכתי זאת לעבודת השם. העיקר שמפריע לאדם הוא: האם השם יתברך הינו ישות מושלמת שלא יכולה לסבול אדם חסר, ומתכננת לו מסכת ייסורים כדי לזככו בעולם הזה והבא, או שיש משהו מעבר לכך?

היהודי נדרש למסירות נפש מ"מודה אני" בבוקר ועד "המפיל חבלי שינה" בלילה. את כל חייו הוא אמור להקדיש לקב"ה, ולא ניתן לעשות זאת מבלי לחוש בוודאות שה' אוהב אותי אהבת אין קץ. אמנם הוא מייסר אותי, אבל גם זה נובע מאהבתו אלי - "את אשר יאהב ה' יוכיח וכאב את בן ירצה", ועושה זאת לפי כוחי בלבד.

אם הקב"ה מצווה עלינו 'ואהבת את ה' אלוךך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאודך", האם יתכן שהדבר אינו הדדי? ! איך אפשר לאהוב מאוד מישהו שלא אוהב אותך כן? !

סיפרתי לאוהד כי לכל סיפורי המוות קליני שכתבתי, היה מכנה משותף: כאשר יצאה הנשמה חש המת הקליני באור אוהב עצום שמתגלה לו. כל חייו אנוחנו חיים בניכור ופחד, ושנייה לאחר המוות אנו זוכים למה שחיפשנו בעצם: אהבת הבורא אלינו.

"קיצר", אמר אוהד, "מה עושים עם זה?"

"פשוט", אמרתי, "תשנן כל הזמן: 'ריבונו של עולם, אתה אוהב אותי מאוד, אכפת לך מאוד ממני, לא בגלל שאני גדול בתורה, או מתפלל גדול או... אלא פשוט אוהב אותי כמו שאני, ובפרט כשאני מתאמץ להיות בקשר איתך, גם אם איני מצליח כל כך'. מהתחושה הזאת יצמחו כל הדברים הטובים בעולם - אמונה, שמחה, תורה ותפילה, וכל דבר טוב".

אוהד עצם עיניו והחל לתרגל: "אתה אוהב אותי!... אתה אוהב אותי!...".

כאשר פסק מדבקותו אמרתי לו: "טו באב" זה אותיות 'אב טוב', אבא שאוהב את בנו אהבת אין קץ, וזה שורש השמחה!".

כואו
לחלום
איתנו

ישיבת כפר הרא"ה מזמינה אתכם לחלום בגדול

ולהגשים את עצמכם מתוך שמחת חיים
ושאיפות גבוהות בישיבה שהיא בית

צוות שהוא
כמו משפחה

עידוד
למציאות
לימודית

חינוך חברתי
מפותח

פנימיה
איכותית ופעילה

רמה תורנית
גבוהה

ההרשמה לשנת הלימודים תשפ"ב בעיצומה

התחזקות זה לחלשים?

איתי אסמן

מעט יהודים לעשות כמה צעדים לתוך העולם המעשי של המצוות. הם ילכו לשיעורי תורה ויבקשו ברכה מהרב, ואפילו יתפללו בביתם, אבל יחששו מתגובת הסביבה שתסמן אותם כ"דפוקים" למראה כיפה, ציצית או לבוש צנוע.

בסופו של דבר, כל אדם מושפע מהחברה הסובבת אותו, ירצה או לא ירצה. עד כדי כך שהרב יהודה אשלג, המכונה 'בעל הסולם', כתב במאמר 'החירות', שהבחירה החופשית היחידה של האדם היא בבחירת הסביבה שלו, ועל זה עיקר קבלת השכר. כדי שבעל התשובה יתקדם הוא צריך סביבה תומכת, קבוצת השתייכות. זה מאוד קשה להתקדם לבד וללכת אל הלא נודע בלי תמיכה של חברים ומשפחה, גם אחרי שהאמת מתבררת בשכל.

מה עלינו לעשות?

אם פגשנו אדם שמתחזק בגלל צרות שבאו עליו, אין לזלזל בו חלילה, אלא בדיוק להפך: לחזק אותו שהוא קורא נכון את המציאות, ולא פעל מתוך חולשה, כמו שבטעות מפרשנים זאת. כמוכן, איננו יודעים חשבונות שמיים והאם הייסורים הגיעו לאדם בגלל עבירה כזו או אחרת, אך אם הוא מעצמו הגיע להבנה הזו, דרך חשבון נפש, יש לסייע לו להתקדם בקבלת עול מצוות.

חז"ל אמרו שיהודי צריך לקבל על עצמו תחילה עול מלכות שמיים ולאחר מכן עול מצוות, משום שקיום המצוות צריך להיות מתוך קשר של אהבה, יראה ושמחה עם הקב"ה שציווה אותן. אך יש לא מעט יהודים שקיבלו עליהם עול מלכות שמיים, אך חוששים עדיין מקבלת עול המצוות, בגלל תגובת הסביבה. החשש הזה הוא אנושי, לכן יש לייצר לאנשים כאלו סביבה תומכת, שתפרגן להם ממקום אמיתי בתהליך החשוב שהם עוברים. בקהילת "ראש יהודי" בתל אביב יש מודל כזה, ואשמח לתת כאן כמה לעוד מודלים קהילתיים שתומכים בבעלי תשובה ומתחזקים.

תפרגנו על שמירת שבת, על לבישת כיפה, שמלה ועוד. זה נכון שתהליך התשובה הוא פנימי מול הקב"ה, אבל הוא זקוק לחיזוק חברתי, ובזה כל אחד ואחת יכולים לסייע.

"אבא שלך נפטר?", "עברת משבר?", "מה היה לך חסר קודם?" כל בעל תשובה מכיר את השאלות האלו. אני זוכר את השאלות האלו בתחילת דרכי, אנשים התקשו לקבל את העובדה שאדם שהם מכירים חזר בתשובה ובחר באורח חיים דתי.

אני זוכר ששוחחתי עם חבר טוב והסברתי לו את עולם המושגים הדתי, ואז הוא שאל אותי מה זה דת"ש, ואמרתי לו שזה דתי לשעבר, ואז הוא שאל אותי בחיך, "זה אומר שאתה חל"ש?" דהיינו חילוני לשעבר... הוא הסביר לי שלהיות דתי זה קל (וחלש), כי יש מישהו שמחליט בשבילו, אלוקים או הרב, ואילו לחילוני יש אחריות כבדה על הכתפיים, כי הוא צריך לקבל החלטות לבד. תגובה נוספת של חבר אחר הייתה "איך חזרת בתשובה? ! פעם היית חכם", כלומר, רק אנשים בלי שכל חוזרים בתשובה. וכמובן ההורים הגיבו בחרדה, שחשבו שאתק איתם קשר ולא אבקר אותם (המציאות הייתה הפוכה לגמרי, הקשר התחזק).

אז איך כל המחשבות האלו הגיעו למוחות החברה הישראלית?

החזרה בתשובה נתפסת כחולשה. האינסטינקט של יהודי (ושל רוב בני האדם) ברגע שקורה משהו מפחיד הוא להתפלל או לבקש ממישהו 'למעלה' עזרה. אין אתאיסטים בשוחות הקרב, כידוע. גם כאשר יהודי מגיע לבית משפט בגין עבירה חמורה שביצע, רואים לפתע כיפה על ראשו, וישנם רבים שמתחזקים בכלא. כל אלו נתפסים כמי שאינם לוקחים אחריות ואינם מגיבים בצורה רציונלית למציאות. אדם חסר אונים מחפש מישהו חזק להישען עליו, שיושיע אותו מהצרה שהוא נקלע אליה. זוהי התפיסה החילונית השטוחה.

התפיסה היותר עמוקה טוענת שהקב"ה מביא על האדם את הצרות כדי שיעשה תשובה, "אם ראה אדם ייסורים שבאים עליו, יפשפש במעשיו". כלומר, אותו אדם שבחר להתחזק בגלל הצרות שבאו אליו, הוא כלל לא אדם חלש, אלא אדם שקשור לטבע הרוחני של הבריאה, אדם שלא הושחת בו חוש האמונה הטבוע בכל נברא.

הדמיונות האלו, שהתחזקות היא תוצר של חולשה, מונעות מלא

החבר מהמילואים שואל שאלות? השכנה מתעניינת ביהדות? **ראש יהודי** זאת התשובה! 052-4295597 ry@neto.net.il

היו שותפים - ראש יהודי! התרומות מוכרות לצרכי מס. הקישו בגוגל: "תורמים לראש יהודי" או בטלפון 052-5665005 או סרקו ברקוד:

החיסון היומי
 הטיפ היומי (הארה)
 לענייני קירוב

בין הכותבים:
 הרב אהרון אגלטל,
 הרב איתי אסמן,
 הרב עופר גיסין,
 הרב יהושע וידר,
 ישראל זעירא,
 הרב אסף טבצ'ניק

קבוצה שקטה ב"ראש יהודי" לקבלת עצות, הארות ורעיונות מעשיים, בעיני תשובה וקירוב, באהבה ואמנה

להצטרפות לקבוצת וואצאפ סרקו קוד
 או שלחו הודעה 📞 052-5665005

ראש יהודי
 מפגשים • אגרות • אמתחרי

קומיקס ילדים
 "הגיע הזמן"
 זרכים עם חילוק (:

9 ספרים
 רק ב- **399 ₪**

* לא כולל משלוח

הפצה לתנועת ראש יהודי

להזמנות: 02-6791122 | 052-5665005 | www.roschy.org

יש ססר, אין ססר עם אותיות וילדים הכל בסדר!

עם היוק מנוי למגזין ערכי, חינוכי ומרתק

אותיות וילדים

הגן החדש
על סלפונים
שלא נולדו באפריקה

קופסא קוק תרמיל
בואו איתנו לנסע בין ילדים
שמנסים ציוד

זוכרים כנענוע
הילדים שמקראים
על שם נש קסוף

המחקר
שכבש את
ישראל
פנדמיק

ולא מצטרפיק עכשיו <
משחק קופסה שווה במתנה!

בהתחייבות לשנה *

סקן QR

בין הכותבים: שי צירקה עם קומיקס "הרצל" | ג'קי ירחי | מושיק גולסט עם קומיקס "המטה השבור" | נתנאל ובת-אל אפשטיין | חיים ולדר | אורי לרמן | טוביה רוזנפלד | אבישי שטרית | יהונתן רוזנהק | דורון שפר | נדב נוה | אתי אלבוים | דובי קיך עם קומיקס "ארתור ובלו" מדורים: יצירה | אומנות | לימוד אנגלית | ציור | אפיה ובישול | טבע והיסטוריה | תרבות ומדע | אימון אישי ויעוץ ועוד |

אותיות וילדים

להצטרפות << שלחו סמס ל-055-9663035
או התקשרו *8980 | או חפשו בגוגל 'מגזין אותיות וילדים'

פנימה

תנו כבוד לעץ

הרב איינ ורד

התוועדות
התוועדות

שלום וברכה חברים.

לפני שבועיים, בראש חודש שבט, צעדתי ברחובות קרית משה בירושלים בשעת בוקר, בדרך למכון מאיר. והנה אני שומע קול מסור עז. חשמלי כזה... אני כבר מכיר את התחביב של חלק מהעיריות לכרות עצים לכבוד חודש שבט, לכן סרתי לרחוב אליעזר הלוי, ואכן... ארבעה פועלים של העירייה כרתו שם עץ. עץ אורן שבע ימים שעמד על המדרכה ואם הבנתי נכון - סיכן את חוטי החשמל שעברו מעליו. למרות שאם נשאל - כנראה שהעץ הזה קדם לחוטי החשמל, והם באו בגבולו. אך לא שאלו. המסור עבד, והעץ נכרת.

כשהגעתי לשם הם כבר היו אחרי רוב העבודה. נותר רק גדם הגזע. בגובה חצי מטר. ועליו עברו הפועלים. היה לי מעט זמן ואמרת - אעמוד כאן ואעשה משמר כבוד לעץ הזה. ואז ראיתי מהו עץ. הוא לא ויתר. נאחו בכל כוחו באדמה שהזינה אותו עשרות שנים. העובדים מנסים מכאן ומנסים משם, מנענעים בכל כוחם. והעץ מתנדנד אך לא מתנתק. נאחו. עדיין כאן. עד שבסוף לא עמד לו כוחו והוא נפל שדוד על המדרכה.

ניגשתי אליו. ליטפתי את הגזע וניסיתי לספור את הטבעות. כמה זמן הוא כאן? מה הוא ראה? מי נטע אותו? אולי איזה ילד בטי"ו בשבט לפני מאה שנה או משהו כזה. עץ. לכבוד העץ הזה שנפל על משמרתו נתועד כאן יחד... שיהיה לעילוי נשמתו... עץ האורן מרחוב אליעזר הלוי בקריית משה.

אומרים בשם רבי חנוך העניך מאלכסנדר את התורה הבאה. כשאדם גדל לרוחב, הרי הוא מתנתק משורשו ודוחק את חברו, אך כשצומח הוא לגובה, הרי הוא מעמיק את שורשיו, ומגביה את חברו עימו.

הגדילה לרוחב, תפיסת הנוכחות, הרצון לשליטה, לכח, לעוצמה, מנתקים פעמים רבות את האדם משורשו, השורש הישר והטוב, וגורמים לו לדחוק את חברו. דחיקת החבר מתאפשרת רק כשמתנתקים מהשורש, כי הרי בשורש כולנו אחד.

לעומת זאת, כשמנסים לצמוח לגובה, להגביה את השאיפות ואת הרצונות, הדבר הזה משפיע על הסביבה. לא רק שהאדם מעמיק את שורשיו הטבעיים, כדי שיהיו מדרגה נאותה לקומות אליהן הוא רוצה לטפס, הוא גם מעלה איתו מעגלים נוספים. הגזע העולה, מרומם גם את הענפים, ואף הם צומחים ומגביהים את העלים, את הפרחים וכן על זה הדרך.

ובכן, לא רק שאתה עלית, אלא בזכותך עלו עוד כמה וכמה אנשים.

בספר יצירה מופיע כי חודש שבט הוא כנגד שבט אשר, שכבר משמו אפשר ללמוד שענינו זה לגרום לאחרים להיות מאושרים. החיפוש אחר האושר מניע את האנושות כולה. כולם מחפשים את האושר. ושבט אשר מכריז בשמו שהסוד נמצא אצלו. הוא מאושר.

ובכן, גם כאן האילן יבוא לעזרתנו. האושר נמצא ביכולת הנתינה. כל מטרתו של האילן היא לתת את פירותיו. האילן - שצבעיו הרגילים הם חום וירוק כהה, צובע את פירותיו בצבעים עזים של כתום או אדום או צהוב. מיץ זעקה כזו - אני רוצה לתת. זו תכליתי וזה יעודי. וככה מגיע האושר לעולם.

ושוב אני נזכר בעץ שלנו. שנתן מה שיכול היה. צל ואוויר טוב ורוח נעימה. עד שכבר לא היו חפצים בנתינה שלו... יהי זכרו ברוך.

הצדיק נמשל לאילן. כך אומר משה רבנו למרגלים "היש בה עץ

זמנים מיוחדים מצריכים שורשים מיוחדים. מקורות מים חיים מהם שואבים עוצמות להווה לא פשוט, שהולך ונעשה רדוד ושטחי <
התוועדות לט"ו בשבט

שבוע אחרון
לרישום

ב"ה

משער היחוד ללקוטי אמרים

העמקנו באחדות ה' עם בעל התניא
בואו להכיר את יסודות עבודת ה' על פי התניא

ההרשמה ממשיכה לתכנית לימוד בלקוטי אמרים פרקים א-נ

התכנית מיועדת לתלמידים שנבחנו בהצלחה
באחד מהמבחנים האחרונים ולא נבחנו עדיין על לקוטי אמרים.

הרשמה לתכנית

- באמצעות הנציגים בישיבות ובכוללים.
- במוקד הטלפוני 072-221-9050 שלוחה 5,
- בין השעות 13:00-15:30.
- בדואר אלקטרוני: lladaat@gmail.com

קבלת ספרי הלימוד

- באמצעות הנציגים בישיבות ובכוללים.
- בסניפי רשת החנויות יפה גוף - פלדהיים.

מועדי המבחנים

- **מבחן א** - פרקים א-כה: בסוף חודש ניסן תשפ"א
- **מבחן ב** - פרקים כו-נ: בתחילת חודש מנחם אב תשפ"א
- **המבחנים יתקיימו בירושלים ובני ברק.**
- הלימוד בתכנית הוא על פי הביאור בספרי הלימוד.

מלגה לכל מבחן

- מציין 85% ומעלה - 400 ₪
- מציין 75% ומעלה - 300 ₪
- המלגות נטענות בכרטיס אישי המונפק לכל נרשם,
- וניתנות למימוש ברכישת ספרי קודש ומזון ברשתות מוכרות.

עלות הרשמה לתכנית - 40 ₪
תאריך אחרון להרשמה כ' שבט תשפ"א

ש"ת עם רבני לב לדעת: 072-2219050
שלוחה 2, בימים א-ה, בין השעות 13:30-15:30, 21:30-23:00

לפרטים ויצירת קשר: 072-2219050
מענה אנושי בשלוחה 5, בימים א-ה, בין השעות 13:00-15:30

מייל: lladaat@gmail.com

אם אין. ורש"י פירש שם בעקבות המדרש - "האם יש שם צדיק שמגן על דורו כעץ". למדנו לפי דברינו שלהיות צדיק משמעו להיות עץ. כלומר לתת את פירותיך בעין יפה לאחרים, ולהפוך אותם לנותנים בעצמם. וכך להיותם מאושרים. כך נהג הרבי מליובאוויטש, שהפך את הסוככים אותו למשפיעים בפני עצמם. ומפתיע לגלות שהרבי נולד ביום י"א ניסן, בו קוראים בקרבנות הנשיאים את שבט אשר.

שבט אשר גורם לאחרים להיות מאושרים על ידי האישור שהוא נותן להם - כך נכון, בדרך זו תלכו - דרך של נתינה והענקה בלב רחב. "מאשר שמנה לחמו והוא יתן מעדני מלך". כמו האילן, לעצמו הוא לוקח רק מה שצריך. אוויר, מים, ומזון מן האדמה. אך כשנותן - הוא נותן כמו מלך. פירות מתוקים ובעלי צבעים שמשמחים אלוקים ואדם. והסביבה מחזירה לשבט אשר - "כי אשרוני בנות", הסביבה משרתת לי אמפטיה, חום ורצון לצמוח יחד, אחד עם השני, לגובה, ולא אחד על חשבון השני לרוחב.

אנחנו מסוגלים לצמוח לגובה ולהצמיח אחרים איתנו. הרצון להתקדם בענייני החומר, לדירה רחבה יותר, לתפקיד משמעותי יותר בעבודה, וכן על זה הדרך, כל אלו הם הדרה חיצונית יחסית של הרצון האמיתי להתקדם בעבודת ה', בקודש, בשאיפות הפנימיות. וצמיחה לגובה, כבר למדנו, מעלה גם אחרים.

אך האילן-הצדיק צומח בעוד ממד. הוא צומח לעומק. וכמה אנחנו צריכים סוג כזה של צמיחה בתקופה שלנו. כי לאילן יש שני סוגי שורשים. יש לו שורשי רוחב. מהם הוא שותה כאשר המים מצויים זמינים. בימות החורף. אך יש לו גם שורשי עומק מהם ישתה בימי הקיץ החמים. האילן צומח גם לעומק ומשם הוא מקבל חיים בזמנים קשים.

וגם לנו צריך שיהיה **ממד כזה**. ממד עומק. שורשי עומק. מעבר לשורשי הרוחב הקיימים. שורשי הרוחב מקבילים אולי למשפחה שלנו, לסביבה ולחברים. מכל אלו אנחנו יונקים חיים בזמני שגרה.

אך זמנים מיוחדים מצריכים שורשים מיוחדים. שורשי עומק. האבות. האמהות. הצדיקים לאורך הדורות. קשרי נשמות. צירי העומק של חיינו. שהם סודיים. פנימיים, לא חשופים. עולם פנימי המשול לקודש הקודשים שם אין כניסה לזר. שם אין שיתופים ואין לייקים, ואין 'תעבירו'. שם זה סוד. רז. עומק. מקורות מים חיים מהם שואבים עוצמות להווה לא פשוט, שהולך ונעשה רדוד ושטחי. ולא רק רוחבי.

משורשי העומק יונק העץ את לשד החיים שלו. את תמצית הברכה הטמונה באדמה.

משורשי העומק שלנו אנחנו יונקים את תמצית לשד החיים שלנו. את מימדי המשמעות שיודעים להתמודד עם קשיים כאלו ואחרים בהווה. את תמצית הכוחות שנטעו בנו הדורות הקודמים. והם צורבים בנו טבעות של חוסן ושייכות. כמו בעץ.

הפועלים סיימו לחתוך את הגזע לחתיכות קטנות יותר. על הארץ נותרה רק נסורת חומה אדמדמה. ואני כבר הייתי צריך להמשיך בדרכי. "שישה קולן הולך מסוף העולם ועד סופו". אחד מהם זה קול הנשמה ביציאתה, ואחד מהם הוא קולו של עץ, "בשעה שכורתין את האילן שהוא עושה פרי" (פרקי דרבי אליעזר). גם לעץ, עם כח הצומח שבו, יש איזו בחינת נשמה. ביחד אתם ואני, ניסינו לשמוע את הקול שלה ביציאתה, ולעשות קצת נחת רוח לעץ הזה. שנזכה.

לחיים ולברכה!

גב ההר
מובילים
לוקחים אחריות. נקודה.

אריזה | הובלה | אחסון | 02-9978757, 052-6071171
gavhahar1@gmail.com

כשאני לומד מוסר אני כל הזמן נמצא במתח שאני לא מספיק טוב. האם ככה צריכה להיראות עבודת השם?

המנהג היום לומר שלא, אבל זה לא פשוט. מפני שלמתח הזה יש גם תפקיד חשוב ויקר מאין כמוהו, ואנו צריכים לשמור עליו מכל משמר במידתו הנכונה.

התחושה הפנימית שיש לנו לאן להתקדם, שאיפות עליונות ונשמה נשגבה שיש בה מספיק אור אלוקי כדי לפרוץ את הכבלים שעדיין מסובכים אותנו, הן דבר יקר שאין כדוגמתו. אבל הלקאה עצמית שגורמת יאוש ועצבות, ומפילה את האדם מטה מטה, גם ממדרגות שהוא כבר זכה להן, היא רעל לעבודת ה', מפני שהיא מציגה את כל המעלות שכבר זכינו אליהן כאילו אין בהן ממש. לכן העיקר הוא שמירת המידה הנכונה שתיתן לנו מצד אחד אופק נפלא לשאוף אליו בשמחה, יחד עם מניעת הדכדוך שמעקר את גודל השמחה על המצוות שכבר זכינו להן.

ועוד עצה אחת: כשאני עוסק במוסר, אני טורח להזכיר לעצמי פעם אחר פעם שהכוונה במילה "מוסר" היא להיות טוב. מפני שלעתים המילה מוסר משרה עלי מצב רוח לא נכון, אבל להיות טוב זה מדליק ומגייס.

אם ה' יתברך מרומם מכל רגש או צורך, איך אפשר להגיד שאנחנו עושים לו נחת רוח? הוא לא צריך אותה בכלל.

שאלה זו עמוקה מני ים, והיא נכונה לגבי כל התארים האלוקיים. ישראל מאמינים בני מאמינים שהקב"ה מרומם על כל, וגם על המוגבלות להיות אינסופי בלבד. שהרי גם לומר שהוא למעלה מן הכל ולכן איננו רואה, מנהיג או שומע את תפילותינו, אלו ודאי מגבלות. תפיסה זו מייחס ריה"ל בפתחת ספר הכוזרי לפילוסופיה היוונית.

אלא, הוא יתברך, יש לו כל המעלות כולן, וכל המעלות נמצאות אצלו לא כפי שהן נמצאות אצלנו עם תופעות לוואי של חסרון מוכרח, אלא אצלו הן ללא שום חסרון. על כן אנו אומרים שהוא חכם ולא כחכמתנו, רחום ולא כרחמנותנו, ועל דרך זה אנו אומרים שהמעלה שמאמצינו יביאו נחת רוח לפניו ודאי לא חסרה אצלו יתברך שמו. אולם כל גירעון שיש במושג האנושי של קבלת נחת רוח, אינו נכון בשום אופן חלילה כלפי מעלה.

אני לא מצליחה להיכנס להריון כבר הרבה שנים. נמאס לי לקוות, אבל אני לא רוצה לאבד את התקווה.

אני משתתף בכאבך מעומק הלב, וכמובן עולה בזכרוני אותה אמירה מיוחדת של רחל אמנו, "הבה לי בנים ואם אין מתה אנכי". יחד עם זאת אני נזכר גם בכל אותן צדקניות מופלאות שחיהן היו מלאים אור אלוקי עליון ונשגב גם בעת שציפו לפרי בטן, וגם אצל אלה שלא זכו לו בסוף. מן המפורסמות הן הרבי מליובאוויטש, שרעייתו הייתה בתו של הרבי הרי"צ, ואף שלא זכו לילדים בכל זאת ביתם האיר את העולם כולו. גם רבנו הרב צבי יהודה זצ"ל ורעייתו לא זכו לפרי בטן, ובכל זאת השכינה האירה במעונם והתפרצה בגלים אדירים להאיר לעם ישראל כולו.

למדנו מחזקיה המלך שכן שמע מבית אביו, דוד המלך, "אפילו חרב חדה מונחת על צווארו של אדם אל יתייאש מן הרחמים". וכולי תפילה מעומק לב ונפש שהקב"ה יחוס ויחמול עליכם ויזכה אתכם לבנים ובנות, עובדי ה' באמת בשמחה ובטוב לבב, ויפקוד גם את כל שאר הממתינים לפרי בטן ותראו אך טוב וחסד בחיכם ומהצאצאים שבעזרת השם יבואו.

ת.ד. 52589 רמת גן < עורך: אהרונ ברגנשטיין > העלון טעון גניזה | לתגובות ויצירת קשר 052-4061065 | info@qarov.org | קרוב אליך | לפרסום: 052-525-4051 | עלון שבועי לעבודת השם בדרך החסידות

יש לכם בת שעולה לכיתה א'?

זה הזמן לחפש עבורה בית חינוך שמתאים לה!

בנות מנחם ממ"ח מטה בנימין

- לימודי שפה מתמטיקה ואנגלית ברמה מקצועית ובפיקוח משרד החינוך
- חינוך לאהבת ה' ויראת שמים ברוח החסידות
- לימודי קודש מתוך חיבור לערכים
- יחס אישי באווירה חמה ומשפחתית

הורים עוילים ל-א'!

ת"ת תורת מנחם ממ"ח מטה בנימין

- לימודי קודש ברמה גבוהה ומתוך חיבור לערכים
- יחס אישי באווירה חמה ומשפחתית
- בפיקוח משרד החינוך
- יחס אישי באווירה חמה ומשפחתית

רוצק שפאסער לכיתה א' יפיה שמה וקס? תתחילו להתכוון!

אנו מזמינים אתכם להגיע מוכנים לכיתה א' עם קורס מוכנות מקצועי מקוון להצטרפות שלחו הודעת וואצאפ עם השם של בונכם למספר: 0525700094 * התכנית מיועדת לנרשמים לבית חינוך חב"ד ופתוחה לכלל הילדים העולים לכיתה א'